

03/05 2022

17 NYE UNDERVÆRKER: ILDSJÆLE FYLDER FORLADTE BYGNINGER MED FÆLLESSKAB

Frivillige med kreative ideer kan løfte et lokalsamfund. 17 nye ildsjæleprojekter fordelt over hele landet får nu 12 millioner kroner til at realisere nye bygge- og renoveringsdrømme i Realdanias Underværker-kampagne. Flere Underværker genbruger og nytænker bygninger, der er blevet overflødige.

De nyudvalgte Underværker spænder vidt; fra samlingssted i en tidligere skole på Sejerø over cirkus-fællesskab i en nedlagt lagerbygning på Odense Havn til en borgerdrevet butik i en landsby udenfor Skanderborg.

I Realdania-kampagnen Underværker arbejder lokale frivillige over hele landet med byggeri for og til fællesskaber. Altid med stor kærlighed til en bygning eller et sted. Den filantropiske forening uddeler nu 12 millioner kroner til nye projekter. Dermed har Realdania siden 2011 støttet 319 ildsjæleprojekter over hele landet med 145 millioner kroner.

Underværker for det gode liv på landet

Der er Underværker i storbyer, mindre byer og landsbyer – alle vegne gavner projekterne fællesskabet, men særligt uden for de største byer kan der være brug for lokale mødesteder. Flere nye Underværker skaber oplevelser på landet og i mindre byer til gavn for beboere og besøgende. Ofte med udgangspunkt i genbrug af en tom bygning der trænger til en kærlig hånd. En gammel lade på Bornholm skal f.eks. være spillested og øvelokale – og en konkursramt friskole i Nibe skal være lokalt kulturhus.

”Ildsjæle er eksperter i at fylde forladte bygninger med liv og fællesskab og på den måde skabe rum til nye aktiviteter i hverdagen – og for eksempel i små samfund på landet kan Underværker gøre en forskel og være med til at give lokalområdet et løft. Jeg glæder mig til at se nye ildsjæleprojekter sætte blus på fællesskabet i bygninger, landsbyer og byrum over hele Danmark,” siger Laura Bjerre Munch, projektchef i Realdania.

Flere Underværker har fokus på udendørs mødesteder - blandt andet i form af et madmødested i Lejre, en friluftscene i Svendborg og et projekt i Vendsyssel med fokus på biodiversitet:

”Under corona blev naturen en alternativ dagligstue, og mange foreninger og fællesskaber rykkede udendørs. Vi kan se, at flere ildsjæle arbejder videre med at skabe aktiviteter under åben himmel. F.eks. støtter vi en badebro i Marstal på Ærø og et fællesskab af nordjyske frivillige, som vil formidle et særligt naturområde omkring Bindslev.,” siger Laura Bjerre Munch, projektchef i Realdania.

I alt har 129 projekter søgt om støtte i denne ansøgningsrunde.

Se alle de nye Underværker her:

Fyn og øerne:

SAK-Scenen, Svendborg Kommune

Svendborg Amts Kunstforening vil skabe et grønt og kulturelt samlingssted i et eksisterende haveanlæg – ildsjæle vil bygge en friluftscene i genbrugsmaterialer, hvor der skal være plads til fællesskab, fordybelse og fangeleg.

Projektejer: Svendborg Amts Kunstforening
Støttebeløb: 850.000 kr.

Cirkus er altid i byen, Odense Havn, Odense Kommune

Et tidligere kornlager skal være ramme om et stærkt fællesskab med fokus på cirkus, teater og kulturformidling.

Projektejer: Dynamo – en non-profit teater- og kulturforening
Støttebeløb: 1.000.000 kr.

Søens folk Marstal, Marstal, Ærø Kommune

I Marstal skal der være en badebro med udkigstårn, et læområde til solbadning og en sauna med udsigt over Østersøen med plads til omklædning. Alt sammen for at styrke fællesskabet og formidle øens maritime historie for lokale og besøgende.

Projektejer: Foreningen Søens Folk:
Støttebeløb: 1.000.000 kr.

Nordjylland:

Vokseværket, Nibe, Aalborg Kommune

En konkursramt friskole bliver nyt kultur-, idræts- og aktivitetscenter til gavn for foreninger og det sociale sammenhold i landsbyen.

Projektejer: Fonden Vokslev Kultur- og Forsamlingshus
Støttebeløb: 1.000.000 kr.

Ny og gammel landsbykultur i Ane Maries Hus, Vrensted, Hjørring Kommune

Det unikke og bevaringsværdige Ane Maries Hus skal renoveres, så lokale ildsjæle får et åndehul med plads til kreativitet og kunsthåndværk samt formidling af landsbykulturarv.

Projektejer: Støtteforeningen Ane Maries Hus
Støttebeløb: 560.000 kr.

Bindslevs grønne kulturarv, Bindslev, Hjørring Kommune

På Vendsyssel-egnen vil lokale frivillige sikre et grønt og attraktivt kulturmiljø i et naturskønt område. Det skal blandt andet ske gennem stisystemer, shelters og en ny vandfaldstrappe for åens dyreliv.

Projektejer: Den selvejende institution Bindslev Gl. Elværk og BHE Bindslev (Borger-Handel-Erhverv)
Støttebeløb: 1.000.000 kr.

Midtjylland:**Mødestedet – en bæredygtig borgerdrevet butik, Hylke, Skanderborg Kommune**

Landsbyens borgerejede købmandsbutik skal være åben café. Her skal være muligheder for fællesskab og landsbyliv på tværs af generationer. CUBO Arkitekter skal tegne en tilbygning til Købmandsbutikken med fokus på multifunktionalitet.

Projektejer: Hylke Købmandsforening og Hylke Landsbyråd
Støttebeløb: 610.000 kr.

Den gamle biograf i Kjellerup, Silkeborg Kommune

Den lille midtjyske by vil fremtidssikre det ikoniske biografhus, der i dag fungerer som lokalt kulturhus. Nyt tag og isolering er nødvendig for ambitionen om at forblive byens samlingssted for alle borgere.

Projektejer: Foreningen Den Gamle Biograf i Kjellerup
Støttebeløb: 600.000 kr.

Amfiteater på Busbjerg (forundersøgelse), Favrskov Kommune

Frivillige ildsjæle vil nytænke området omkring Busbjerg bakke ved at etablere et amfiteater med en permanent delvist overdækket scene til gavn for lokalbefolkning og kulturliv.

Projektejer: Gudenådalens Hjemstavnsforening
Støttebeløb: 250.000 kr.

Sjælland:**Kronen på værftet, Havnsø, Kalundborg Kommune**

Havnens samlingssted Værftet har gennemgået en række omfattende forbedringer, der gør, at stedet nu er et vigtigt lokalt samlingssted. Nu mangler blot "kronen" på værftet: toiletfaciliteter for alle brugere – både medlemmer og gæster.

Projektejer: Foreningen Værftet
Støttebeløb: 400.000 kr.

Mad og møder i marken, Lejre Kommune

I Lejre skal der være et udendørs, bæredygtigt madværksted og mødested, som danner ramme om fællesspisning, formidling og aktiviteter. Ildsjæle vil skabe nye oplevelser i naturen, give jordforbindelse, energi og nysgerrighed samt inspiration til bæredygtige madoplevelser.

Projektejer: Foreningen Plant Et Frø
Støttebeløb: 880.000 kr.

Øernes højskole på Sejerø, Kalundborg Kommune

En tidligere skole skal omdannes til et kulturelt, bæredygtigt og mangfoldigt mødested og fællesskab, der vil understøtte lokale fællesskaber og erhvervsliv.

Projektejer: Støtteforeningen Øernes højskole Sejerø
Støttebeløb: 700.000 kr.

Ganløse Foreningshus (forundersøgelse), Ganløse, Egedal Kommune

I Ganløse Foreningshus skal byens foreninger og frivillige samles og skabe udvikling, aktiviteter og samarbejde, som sikrer liv og fællesskab i byen. En forundersøgelse skal kvalificere renoveringen og indretningen af den bevaringsværdige ejendom.

Projektejer: Ganløse Foreningshus
Støttebeløb: 250.000 kr.

Kulturelt Kraftcentrum i Skælskør, Slagelse Kommune

Kosmorama er en gammel biograf, som trænger til en kærlig hånd. Ildsjæle vil fremtidssikre en unik filmkultur, sikre komfort og faciliteter for en bred målgruppe og bevare stedets rolle som kulturbærende institution i Skælskør.

Projektejer: Skælskør Biografforening
Støttebeløb: 800.000 kr.

Vestjylland:

Fra folkeskole til folkehus, Vorupør, Thisted Kommune

En gammel skole bliver forvandlet til et funktionelt og spirende Folkehus til gavn for lokale og besøgende i byen.

Projektejer: Foreningen Vorupør i udvikling
Støttebeløb: 280.000 kr.

Sneglehuset, et samlingssted i Thyborøn, Lemvig Kommune

Ildsjæle vil renovere det ikoniske sneglehus, så det bliver samlingssted for beboere i Thyborøn og et besøgsmaal for turister, som kan bruges til alt fra foredrag til fester og koncerter. Festsalen bliver istandsat med fokus på at bevare kulturhistoriske elementer.

Projektejer: Den almennyttige fond West Coast Center Jutland
Støttebeløb: 1.000.000 kr.

Bornholm:

Balladen – et musikalsk kraftcenter i Østermarie

Balladen skaber et musikalsk multiværksted på Bornholm i nogle tomme landbrugsbygninger. En gammel lade bliver omdannet til eventsal med øvelokale, scene, undervisningsfaciliteter, multiværksted og workshop-space.

Projektejer: Østersø Sonics

Støttebeløb: 800.000 kr.

Fakta om Underværker

Med Underværker støtter Realdania projekter i det byggede miljø, som er drevet af frivillige kræfter. Kampagnen bidrager både med økonomisk støtte, rådgivning og videndeling, der kan føre gode idéer ud i livet.

De 17 nye projekter er udvalgt af en jury – her sidder:

- Helle Langer, stifter og bestyrer af Kulturhuset 18b i Harbøre.
- Søren Vester, designer, tv-vært, foredragsholder og landdistriktsforkæmper.
- Mia Maja Hansson, madpirat, direktør, underviser og iværksætter i Kitchen Collective i København.
- Peter Plant, professor emeritus i pædagogik, økologisk landmand, foredragsholder, næstformand i Torupsfonden og formand for LAG Halsnæs-Gribskov m.m.
- Sarah Jarsbo, leder af Sydhavnens bylivskontor i Aarhus og forkvinde i Foreningen Sydhavnen
- Stine Lea Jacobi, programchef Realdania.
- Laura Kristine Bjerre Munch, projektchef, Realdania

Du kan læse mere om kampagnen, møde juryen og gå på opdagelse i de mange gode projektansøgninger og udvalgte projekter på undervaerker.dk